

(Time- 3.00 Hours)

(Total Marks- 100)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B. 1. Attempt all questions.

2. All questions carry equal marks.

- Q.1 Answer ANY TWO questions: 20**
- a) Discuss the relation between demography and population studies. Elaborate on the nature and scope of demography
 - b) What is Nuptiality? Discuss nuptiality at the global level.
 - c) Write a note on mortality differentials.
- Q.2 Answer ANY TWO questions: 20**
- a) Discuss the characteristics of migration and migrants.
 - b) Examine the patterns of migration in the context of denial of right to the city.
 - c) Write a note on 'Right to the City'.
- Q.3 Answer ANY TWO questions: 20**
- a) Discuss the concept of right to health with special focus on child and adolescent health.
 - b) Discuss the international guarantees for women's right to health.
 - c) Discuss the key points of the Disability Act 2016.
- Q.4 Answer ANY TWO questions: 20**
- a) Write about the framework of Criminal Justice System.
 - b) Discuss the rights and duties under Cr. P.C
 - c) Discuss the need for reforms in the criminal justice system.
- Q.5 Write short notes on ANY TWO of the following: 20**
- a) Sex ratio
 - b) Causes of migration
 - c) Bills related to Surrogacy
 - d) Fundamental Rights

(वेळ- 3:00 तास)

(एकूण गुण- 100)

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १) सर्व प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या: 20
- अ) लोकसंख्या आणि लोकसंख्या अभ्यास यांच्यातील संबंधांवर चर्चा करा. लोकसंख्याशास्त्राचे स्वरूप आणि व्याप्ती विस्तृत करा.
- ब) लग्न म्हणजे काय? जागतिक स्तरावर विवाहाची चर्चा करा.
- क) मृत्यूच्या फरकांवर एक टीप लिहा.
- प्र.२ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या: 20
- अ) स्थलांतर आणि स्थलांतरितांच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
- ब) शहराचा हक्क नाकारण्याच्या संदर्भात स्थलांतराच्या पद्धतींचे परीक्षण करा.
- क) 'राइट टू द सिटी' वर एक टीप लिहा.
- प्र.३ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या: 20
- अ) बाल आणि किशोरवयीन आरोग्यावर विशेष लक्ष केंद्रित करून आरोग्याचा हक्क या संकल्पनेची चर्चा करा.
- ब) महिलांच्या आरोग्याच्या अधिकारासाठी आंतरराष्ट्रीय हमीची चर्चा करा.
- क) अपंगत्व कायदा 2016 च्या प्रमुख मुद्द्यांवर चर्चा करा.
- प्र.४ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या: 20
- अ) फौजदारी न्याय व्यवस्थेच्या चौकटीबद्दल लिहा.
- ब) अंतर्गत अधिकार आणि कर्तव्ये यांची चर्चा करा.
- क) फौजदारी न्याय व्यवस्थेतील सुधारणांच्या गरजेवर चर्चा करा.
- प्र.५ कोणत्याही दोनवर लहान नोट्स लिहा: 20
- अ) लिंग गुणोत्तर
- ब) स्थलांतराची कारणे
- क) सारोगसीशी संबंधित बिले
- ड) मूलभूत हक्क